

[Holmberg.]

ning er faldet fra 1950 til 1970, vidste vi vel alle godt, men så melder der sig efter min mening straks spørgsmålet: er lovforslaget her særlig velegnet til at råde bod på den tingenes tilstand? Det er vi mange der betvivler.

Selve formålet med lovforslaget, er, som det hedder, at skabe ligestilling for det bornholmske erhvervsliv og landets øvrige erhvervsvirksomheder, og det er naturligvis en god formålsparagraf. Men hvis lovforslaget nogen sinde når til udvalgsbehandling, bliver der i hvert fald meget, vi må tale med ministeren om, og lad mig her ved første behandling nævne visse ting.

Vi kan læse, at for 1 år siden, i marts 1972, blev der nedsat et arbejdsudvalg, der fik til opgave at foretage en undersøgelse af det bornholmske erhvervslivs fragtproblemer. Der skulle foretages en vurdering af, hvorvidt transportomkostningerne forringede det bornholmske erhvervslivs konkurrence sammenlignet med landets øvrige erhverv. Vi kan også læse, at arbejdsgruppen i maj måned afgav en rapport, hvis konklusion var, at på den relativt korte tid var det ikke muligt at komme med en sådan beregning. Det er altså ikke så ligetil, som nogle måske mener. Men de kom dog til det resultat, at det bornholmske erhvervsliv nok havde større fragttudgifter end det øvrige land.

Selv om rapporten indrømmes at være mangelfuld, må vi se lidt nærmere på den. Der er jo blevet henvist til en rapport, som vi ikke kender, og der er derfor grund til med det samme at spørge ministeren, om han er villig til — det er han sikkert — at fremlægge den rapport i det udvalg, som bliver nedsat.

Jeg vil i øvrigt gå let hen over de forskellige modeller, som har været forhandlet, men bare konstatere det, der blev resultatet, nemlig en statslig overtagelse af 66-selskabet. Jeg går ud fra som en selvfølge, at ministeren i alle faser over for selskabet har sagt, at han repræsenterer en mindretalsregering, og at han altså ikke selv kan bestemme. Når jeg pointerer det over for ministeren, er det, fordi ministeren en gang imellem har glemt det. Der kunne gives mange eksempler på, at vi har været nødt til at ombestemme ministeren, og at det måske også

kan ske denne gang — medmindre naturligvis ministeren hele tiden har haft rygdækning fra SF, for så må jeg indrømme, at det er en lidt anden sag.

66-selskabet er på ingen måde noget fallitbo. Tværtimod er det et meget velstillet selskab, hvilket også tydeligt fremgår af tal-materialet. Det er et velkonsolideret aktieselskab med en gæld på 9,5 mill. kr. Det er vurderet til i alt 58.970.000 kr., og dertil kommer goodwill på 12.700.000 kr., således at staten skal udrede 62.445.000 kr. Set ud fra en aktionærbetragtning er det meget, det indrømmer jeg. Men hjælper det det bornholmske erhvervsliv? Hvis man stiller det spørgsmål, må svaret blive, at hvis det i det hele taget hjælper på problemerne, bliver det i alle tilfælde meget, meget lidt, og på længere sigt er det et spørgsmål, om det overhovedet bliver nogen hjælp.

Både praktisk og principielt er mit parti modstander af, at staten overtager gode private virksomheder. Vi vil ikke udelukke, at det en gang imellem kan være nødvendigt på trafikens område. Hvis en privat virksomhed ikke kan gå og det offentlige forlanger en transport udført, kan det blive nødvendigt enten med statsovertagelse eller tilskud til driften. Her tænker jeg på bl. a. rutebilkørsel i de tyndt befolkede egne. Men det er slet ikke det, det drejer sig om i denne forbindelse, og vi har i øvrigt andre øer, som har de samme problemer som Bornholm. Jeg kan bare nævne Samsø, der har statsforbindelser, men hjælper det Samsø særligt? Man kender også til statsovertagelse af private rutebiler på Bornholm; mon det er blevet billigere heraf? Det er der vist ikke så mange der tror.

Når det anføres i lovforslaget, at der ikke regnes med forøget personaleforbrug, må det betyde, at ministeren ikke håber det. Hvis det skulle ske, at ministerens lovforslag bliver gennemført, kan vi jo tales ved om nogle år; så vil det vise sig, om det holder. Det gør det sikkert ikke.

Der er i øvrigt interessant læsning fra arbejdsgruppen. Der står her, at støtten fortrinsvis bør ydes til transporten fra øen, idet det er konstateret, at selv om der er højere fragtniveau, har det ikke givet sig udslag i højere priser på varer og tjenester på Bornholm — og det er naturligvis godt det samme. Lovforslaget indeholder da også kun